

werkblad Vincent in Drenthe

Omstreeks 1850 waren er in Frankrijk schilders die op het platteland gingen wonen. Ze schilderden niet alleen landschappen, maar ook portretten van 'gewone mensen', bijvoorbeeld van boeren en boerinnen, korenmaaiers, schaapherders en melkmeisjes. Bijzonder was dat deze kunstenaars het liefste buiten schilderden, want ze vonden dat je zo de lichtval het beste kon weergeven.

In Nederland waren er schilders die beïnvloed werden door deze nieuwe Franse schilderkunst. Onder hen was Vincent van Gogh. In september 1883 reisde hij naar Drenthe, om er te tekenen en te schilderen. Hij zou er drie maanden blijven. Vincent was een arme, onbekende schilder (hij zou pas na zijn dood beroemd worden). Vanuit Drenthe schreef hij brieven aan zijn broer Theo. Hieronder vind je een aantal korte stukjes uit die brieven. Ze geven een beeld van de toestand in Drenthe in het jaar 1883.

Hoogeveen, 11 september 1883.

Zo-even ben ik hier aangekomen. Van de landstreek heb ik vanuit de trein mooie gedeelten gezien van de Veluwe. Doch tegen de tijd dat we in deze contreien aankwamen was het al donker. Zo weet ik er nog niets van. Ik zit nu in een grote gelagkamer*, waar een vrouw zit aardappelen te schillen. Een dezer dagen wil ik met de schuit de gehele Hoogeveense Vaart afvaren, door de veenderijen dwars door de zuidoostelijke hoek van Drenthe heen. Noordwaarts van hier schijnt het prachtige heide te wezen tot Assen toe. Ik ben wel nieuwsgierig.

Hoogeveen, ca. 15 september 1883.

Nu ik hier reeds enige dagen ben en er veel heb rondgelopen, kan ik u meer mededelen omtrent de streek waar ik ben aangeland. Ik voeg hierbij een krabbeltje naar mijn eerste geschilderde studie uit deze buurt, een hut op de heide. Een hut gemaakt van plaggen en stokken.

Nieuw-Amsterdam, ca. 3 oktober 1883.

Ditmaal schrijf ik u heel uit de achterhoek van Drenthe, waar ik gekomen ben na een lange vaart in de trekschuit door de heide. Hier en daar een plaggenkeet of kleine boerderij, of een paar schrale berkjes, populieren, eiken. Overal stapels turf, en telkens vaart men schuiten met turf uit de moerassen voorbij. Hier en daar magere koeien van fijne kleur, dikwijls schapen en varkens.

* Een gelagkamer is het vertrek in een hotel, café of restaurant waar de gasten eten en drinken krijgen.

Vragen & Opdrachten

Gebruik zo nodig een atlas en een woordenboek.

1. In welke eeuw leefde Vincent van Gogh?

2. Reizen in vroeger tijden.

a. Welke twee vervoermiddelen noemt Vincent?
.....

b. Hoe verplaatste Vincent zich in Drenthe?
.....

3. Waarom kwam Vincent niet met de auto naar Drenthe?

- Hij had geen rijbewijs.
- Hij had geen geld voor een auto.
- Er waren nog geen verharde wegen in Drenthe.
- In 1883 reden er nog geen auto's.

4. In de tijd van Vincent van Gogh was Drenthe bedekt met uitgestrekte ...
.....

5. Welke indruk heb je gekregen van Drenthe anno 1883?

6. Veenderijen waren plaatsen waar veen 'gestoken' werd. Wat is veen?

- natte heide
- droog gebladerte
- grond die bestaat uit half vergane planten
- een zacht soort steenkool

7. Turf

a. Waaruit bestaat turf?
.....

b. Waarvoor werd turf gebruikt?
.....

c. Hoe werd de turf vervoerd?
.....

8. De Turfschuit

Dit is het schilderij *De Turfschuit*.

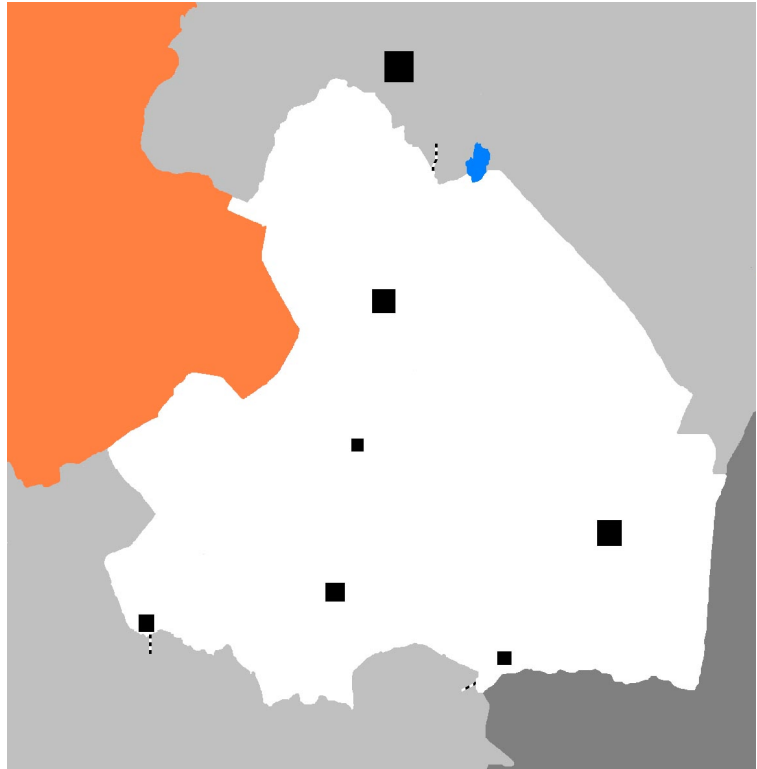
Het hangt in het Drents Museum.

Beschrijf wat je ziet.
.....
.....
.....



9. Topo

Vincent kwam met de trein naar Drenthe. De spoorlijn Zwolle-Groningen loop door *Meppel*, *Hoogeveen*, *Beilen* en *Assen*. Zet op het kaartje de namen van deze vier Drentse plaatsen bij het goede vierkantje en teken de spoorlijn tot aan de provinciegrens. Vanuit Zwolle kun je ook naar Emmen. Dan reis je via Coevorden. Zet *Coevorden* en *Emmen* op de kaart en trek ook deze spoorlijn (Emmen is het eindstation).



10. De Taalmakerij 1

Sommige woorden die voeger veel werden gebruikt bestaan nog steeds, maar klinken nu deftig. In gewone taal zijn we andere woorden gaan gebruiken. Hieronder staan vijf woorden uit de brieven. Zet achter elk woord het woord dat we tegenwoordig meestal gebruiken. (Het eerste woord is al ingevuld).

- tegen de tijd dat we in deze **contreien** aankwamen *streken*
- a. **dikwijls** schapen en varkens
- b. **doch** tegen de tijd dat we
- c. kan ik u meer mededelen **omtrent** de streek
- d. nu ik hier **reeds** enige dagen ben

11. De Taalmakerij 2

Persoonlijke voornaamwoorden (o.a. *ik, jij, zij*) duiden personen aan.

- a. Welk persoonlijk voornaamwoord gebruikt Vincent voor zijn broer?
- b. Welk persoonlijk voornaamwoord zouden wij gebruiken?

De antwoorden vind je hier: www.surfspin.nl/turf.html.